

Det er et led i det danske retssystem, at begår man kriminalitet, straffes man. Det er kriminalforsorgens opgave at drage omsorg for, at straffen bliver fuldbyrdet under den fornødne sikkerhed. Men det er også kriminalforsorgens opgave at søge at resocialisere de pågældende. Her er netop prøveløsladelse og udgangstilladelser et væsentligt element, fordi man dels kan pålægge den pågældende diverse vilkår, dels så at sige have snor i den pågældende.

Vi har alle – samfundet, borgerne og ofrene – en dyb interesse i at medvirke til, at dømt efter endt afsoning ikke falder tilbage i ny kriminalitet.

Mindretallet finder, at der med dette lovforslag er tale om en unødvendig og potentiel skadelig hastebehandling af væsentlige forslag vedrørende borgernes strafisiko og vedrørende kriminalpolitiske kerneemner uden den fornødne tid til rimelige overvejelser og behandling af udtalelserne fra de hørte instanser eller en ordentlig dokumentation for nødvendigheden af de foreslåede indgreb.

Mindretallet deler opfattelsen, som er kommet til udtryk i flere høringssvar, at lovforslaget såvel i forbindelse med fremsættelsen som i bemærkningerne først og fremmest er begrundet i hensynet til »retsfølelsen«. Det fremgår ligeledes, at regeringen øjensynlig ikke lægger vægt på, om lovforslaget kan tænkes at få en reel generalpræventiv betydning, eller om det kan virke individulpræventiv afskrækkende – hvad der er en udbredt enighed blandt eksperter om, ikke vil være tilfældet – ligesom der direkte tages afstand fra at overveje de skadevirkninger for de dømtes rehabilitering og øvrige fremtid, som de ønskede strafskærpelser kan tænkes at medføre.

Mindretallet deler ligeledes de betragtninger, som Dansk Retspolitisk Forening har givet udtryk for i sit høringssvar, hvor foreningen skriver: »Dette er i sagens natur en politisk tilkendegivelse, som i øvrigt ses at være i tråd med den nuværende regerings symbolorienterede lovgivningspraksis, hvor de faktiske sideeffekter af en ideologisk præget lovgivning tillægges underordnet betydning. Men selv en lovgivning, der begrundes med hensynet til »retsfølelsen« (og herunder angiveligt specielt til ofrene), burde i givet fald søges begrundet nærmere end med en så ubestemt størrelse. Der foreligger således ingen dokumentation for, hvorledes den folkelige

retsfølelse i almindelighed forholder sig til ministerens egen. En række tidligere undersøgelser af befolkningens holdninger til straffe og straffede har vist, at holdningerne hos store dele af befolkningen er mere liberal og hensyntagende end politikernes egne. Det havde været ønskeligt, om regeringen havde forholdt sig mere spørgende til retsfølelsen end blot at tage udgangspunkt i ministerens og hendes regeringsfællers subjektive indstilling. Man kunne f.eks. indledningsvis have foretaget undersøgelser af befolkningens holdninger netop til de foreliggende forslag. I denne forbindelse skal det i øvrigt bemærkes, at tidligere undersøgelser har konstateret, at »retsfølelsen« ingenlunde er entydig, men at forskellige befolkningsgrupper har forskellig viden om og holdning til (kriminal-)rettlige forhold. Alt i alt er det et særdeles tvivlsomt og subjektivt grundlag, der nu lovgives på.«

Mindretallet finder endvidere, at de foreslåede strafskærpelser vil indebære en særdeles uheldig udvikling inden for kriminalforsorgen. De danske fængsler er i forvejen overbelagte, hvorfor en yderligere belastning vil få uheldige følger i det daglige fængselsmiljø, herunder for det i forvejen belastede forhold mellem fanger og personale. Mindretallet ser ligeledes med bekymring på den situation, som et i forvejen meget trængt personale må forventes at få. Det kan frygtes, at arbejdet med at resocialisere de indsatte specielt i forhold til de behandlingsprogrammer, som kriminalforsorgen i de senere år har iværksat, og som er forudsætningen for, at man til stadighed kan arbejde på at sikre den enkelte borger den største tryghed og sikkerhed, ikke vil ske.

Mindretallet finder, at den økonomiske og miljømæssige belastning af fængselsvæsenet yderligere vil blive skærpet med de bebudede indskrænkninger i adgangen til udgang og orlov for indsatte. Heller ikke her er de faktiske forslag begrundet i faktisk misbrug af de gældende udgangsordninger. Netop de danske orlovsordninger har veldokumenterede fordele med hensyn til fangernes kontakt med familien og det almindelige samfund under afsoning og dermed for deres chancer for senere re-integration. Desuden er udgangsordningerne af gunstig betydning for fængselsmiljøet ved at lette en del af den spænding, der ellers karakteriserer lukkede institutioner. Særligt skal det understreges, at mindretallet er dybt bekymret for de indsatte, der kan næg-